

Uchwała Komisji Habilitacyjnej
powołanej przez Centralną Komisję do Spraw Stopni i Tytułów
w dniu 3 czerwca 2019 r. na podstawie art. 18a, ust. 5 ustawy z dnia 14 marca 2003 r.
o stopniach naukowych i tytule naukowym oraz o stopniach i tytule w zakresie sztuki
(Dz. U. z 2017 r. poz. 1789) w sprawie
wniosku o nadanie dr Ewie Jabłońskiej stopnia doktora habilitowanego
w dziedzinie nauk ścisłych i przyrodniczych w dyscyplinie nauk biologicznych

§1

Komisja, działając zgodnie z ww. ustawą, w oparciu o rozporządzenie MNiSW z dnia 19 stycznia 2018 r. w sprawie szczegółowego trybu i warunków przeprowadzenia czynności w przewodach doktorskich, w postępowaniu habilitacyjnym oraz w postępowaniu o nadanie tytułu profesora (Dz. U. z 2018 r., poz. 261) i stosując kryteria zawarte w Rozporządzeniu MNiSW z dnia 1 września 2011 r. (Dz. U. Nr 196, poz. 1165), po zapoznaniu się z przygotowanymi recenzjami osiągnięcia naukowego oraz materiałami dokumentującymi wymagane aktywności habilitantki, dokonała oceny osiągnięcia naukowego oraz całości jej dorobku naukowego, dydaktycznego, popularyzatorskiego i organizacyjnego.

Komisja w pełnym, siedmioosobowym składzie, na posiedzeniu odbywającym się w dniu 02.09. 2019 r. (w trybie wideokonferencji), w głosowaniu jawnym, jednomyślnie pozytywnie opiniuje i popiera wniosek o nadanie dr Ewie Jabłońskiej stopnia doktora habilitowanego w dziedzinie nauk ścisłych i przyrodniczych w dyscyplinie nauk biologicznych.

§2

Integralną częścią niniejszej uchwały jest załącznik stanowiący jej uzasadnienie.

§3

Komisja przekazuje niniejszą uchwałę Radzie Wydziału Biologii Uniwersytetu Warszawskiego

1. prof. dr hab. Paweł Koteja – przewodniczący komisji
2. dr hab. Marta Wrzosek – sekretarz komisji
3. prof. dr hab. Barbara Tokarska - Guzik – recenzent.....
4. dr hab. Piotr Sugier – recenzent
5. prof. dr hab. Emilia Brzosko – recenzent
6. prof. dr hab. Werner Ulrich – członek komisji
7. dr hab. Marcin Zych – członek komisji

Załącznik nr 1

Uzasadnienie Uchwały Komisji Habilitacyjnej w sprawie wniosku o nadanie

Dr Ewie Jabłońskiej stopnia doktora habilitowanego

w dziedzinie nauk ścisłych i przyrodniczych w dyscyplinie nauk biologicznych

1. Sylwetka naukowa habilitantki

Pani dr Ewa Jabłońska jest absolwentką Uniwersytetu Warszawskiego, na którym uzyskała w 2002 roku dyplom licencjata w ramach specjalizacji Biologia środowiskowa i w 2003 roku dyplom magistra ochrony środowiska w ramach Międzywydziałowych Studiów Ochrony Środowiska. Równolegle studiując na Akademii Medycznej w Warszawie, w roku 2007 uzyskała również dyplom lekarza. W latach 2008-2010 była zatrudniona jako kierownik projektów w stowarzyszeniu Centrum Ochrony Mokradeł. W 2010 roku podjęła pracę na Wydziale Biologii Uniwersytetu Warszawskiego, gdzie pracuje do dziś na stanowisku adiunkta. Przez dwa lata pracę naukową łączyła z pracą lekarza stażysty/rezydenta w Samodzielnym Publicznym Szpitalu Klinicznym im. prof. W. Orłowskiego w Warszawie.

Stopień naukowy doktora nauk biologicznych w zakresie biologii habilitantka uzyskała w 2009 roku, na podstawie rozprawy doktorskiej pt. „Brzoza niska *Betula humilis* Schrank w Polsce – status fitocenotyczny, warunki siedliskowe, zagrożenia i ochrona”, przygotowanej pod kierunkiem prof. dr hab. Stanisława Kłosowskiego. W okresie poprzedzającym obronę doktoratu habilitantka odbyła półroczny staż naukowy w Instytucie Botaniki Uniwersytetu w Greifswaldzie w Niemczech. Po otrzymaniu stopnia doktora była też uczestniczką krótkich kursów i warsztatów tematycznych oraz przez miesiąc stażystką na Uniwersytecie w Białymstoku. Uczestniczyła w kilku ekspedycjach naukowych koordynowanych przez uniwersytety zagraniczne (Norwegian University of Science and Technology w Trondheim; Yugorskiy State University w Khanty-Mansiysku, Rosja).

2. Ocena osiągnięcia naukowego przedstawionego w postaci cyklu publikacji

Jako osiągnięcie naukowe dr Ewa Jabłońska przedstawiła cykl 4 prac pod wspólnym tytułem: „Uwarunkowania wewnętrznego zróżnicowania i dynamiki roślinności torfowiska niskiego przepływowego”, opublikowanych w latach 2011 – 2019 w czasopismach z listy JCR (*Biological Conservation, Hydrobiologia, Mires and Peat, Wetlands*) o łącznym współczynniku wpływu IF = 8,7 (w roku publikacji) i sumie punktów MNiSW równej 110. Wszystkie prace wchodzące w skład osiągnięcia są wieloautorskie. W trzech z nich habilitantka jest pierwszym i korespondencyjnym autorem, a czwartej jest drugim autorem po dr hab. Wiktorze Kotowskim, który również pełni rolę autora korespondencyjnego. Do czołowych współautorów habilitantki należą prof. dr hab. Stanisław Kłosowski (współautor trzech z czterech prac tworzących osiągnięcie) oraz dr hab. Wiktor Kotowski, dr P. Pawlikowski i mgr F. Jarzombkowski (współautorzy dwóch prac). Swoją część procentową w poszczególnych publikacjach habilitantka określiła na od 40 do 65%. W trzech publikacjach, w których habilitantka określiła swój udział na 50 – 65%, była zdecydowanie wiodącą autorką, odpowiedzialną za planowanie badań. Miała też znaczny udział w ich wykonaniu, analizie danych i przygotowaniu manuskryptów. W jednej pracy, w której głównym autorem jest dr hab. Kotowski, nie uczestniczyła w planowaniu badań, a jej wkład (40%) polegał na udziale w zbieraniu danych w terenie, wykonaniu całości analiz statystycznych i wykresów oraz udziale w przygotowywaniu manuskryptu. Oświadczenia współautorów dołączone do dokumentacji nie określają ich udziału procentowego, ale merytoryczny opis ich wkładu jest w pełni zgodny z deklaracją habilitantki.

Na główne osiągnięcia naukowe cyklu publikacji składa się:

1. Stwierdzenie, że w niezaburzonym torfowisku niskim przepływowym zróżnicowanie przestrzenne roślinności i jej dynamika w czasie zależą przede wszystkim od czynników hydrologicznych, które wynikają z uwarunkowań geomorfologicznych, w jakich ukształtowało się torfowisko.
2. Stwierdzenie, że otwarte mechowiska są najbardziej stabilne w warunkach stale wysokiego poziomu wody. Mogą się też utrzymywać w miejscach o nieco większych wahaniami poziomu wody, ale tylko jeśli woda nie jest tam bogata w żelazo. Mechowiska zachowane w miejscach bogatych w żelazo są wyjątkowo wrażliwe na zmiany hydrologiczne i powinny być objęte szczególną ochroną.
3. Zapewnienie odpowiedniego uwodnienia powinno być priorytetowym działaniem ochronnym na torfowisku. Wprowadzenie zabiegów ochrony czynnej przy pomocy ratraków na nieznacznie przekształconym torfowisku niskim przepływowym może doprowadzić do ujednolicenia siedliska i zanikania rzadkich gatunków roślin.

Wszyscy recenzenci wysoko ocenili aplikacyjny charakter osiągnięcia. **Prof. dr hab. Emilia Brzosko** stwierdza: „W przeciwieństwie do wielu badaczy, którzy aspekt konserwatorski rozpatrują głównie w wymiarze teoretycznym, *Habilitantka łączy prace badawcze z działaniami praktycznymi. Takie podejście dobrze wpisuje się w nowoczesne koncepcje ochrony przyrody*”. **Dr hab. Piotr Sugier** podkreśla, że wyniki badań zawarte w publikacji w *Biological Conservation* z 2013 r. „znalazły odzwierciedlenie w rekomendacji ich autorów przekazanej dyrekcji Biebrzańskiego Parku Narodowego, która dotyczyła optymalizacji zastosowania ratraków w ochronie przyrody torfowisk”. **Prof. dr hab. Barbara Tokarska-Guzik** zauważa, że publikacje habilitantki i jej współpracowników „zostały dostrzeżone przez specjalistów zajmujących się podobną problematyką (łączna liczba cytowań trzech prac które ukazały się w latach 2011, 2013 i 2014 wynosi zgodnie z WoS 60)”. Wszyscy recenzenci ocenili osiągnięcie jako spełniające kryteria ustawowe, choć **dr hab. Piotr Sugier** zaznacza, że „nie są to najwyższe wartości wskaźników bibliometrycznych w porównaniu do innych, przedstawianych do oceny w ostatnim czasie osiągnięć habilitacyjnych”.

Równie pozytywną opinię przedstawił członek komisji **dr hab. Marcin Zych**, według którego „Przedstawione prace składają się na spójny cykl dotyczący istoty funkcjonowania naturalnych torfowisk niskich przepływowych. W związku z silną, długotrwałą presją ludzką na podobne ekosystemy i związanym z tym ich gwałtownym zanikaniem, zagadnienie to uważam za ważne naukowo, a przedstawione prace należy uznać za istotny wkład dr Ewy Jabłońskiej w tę dziedzinę wiedzy oraz za kluczowy element budowania strategii ochrony tego rodzaju torfowisk”. Bardziej krytyczny był **prof. dr hab. Werner Ulrich**, który stwierdził: „Four publications [...] in relatively weak journals are linked to this application. [...] Although all deal with wetlands they are rather loosely connected and do not form a coherent cycle of publications focused on a specific scientific problem. They are based on classical phytosociological analyses. I found these papers a bit old-fashioned with respect to today's standards in ecological data analysis and methodology. Nevertheless, from a methodological point of view they are sound and might contribute to wetland management. Clearly, Dr Jabłońska focuses on bioconservation and management rather than on basic science. However, this focus is in my feeling a bit narrow. I missed the wider perspective”. Mimo tych uwag krytycznych, **prof. Ulrich** też uznał, że publikacje spełniają warunki osiągnięcia habilitacyjnego.

Podsumowując, wszyscy recenzenci i członkowie komisji są zgodni, że, niezależnie od przedstawionych uwag krytycznych dotyczących niezbyt wysokich wskaźników bibliometrycznych cyklu publikacji i lokalnego charakteru badań, osiągnięcie spełnia wymogi określone w ustawie. Sekretarz komisji, **dr hab. Marta Wrzosek**, oraz jej przewodniczący, **prof. dr hab. Paweł Koteja**, zgodzili się z tą opinią.

3. Ocena całego dorobku naukowego

Badania naukowe dr Ewy Jabłońskiej niemal w całości dotyczą zagadnień związanych z ekologią torfowisk oraz biologią i ekologią funkcjonalną roślin zajmujących siedliska bagienne. Szczególne

miejsce w jej dorobku pełnią zagadnienia zagrożenia i ochrony szaty roślinnej torfowisk niskich. Na ogólny dorobek publikacyjny dr Ewy Jabłońskiej składa się 20 artykułów w czasopismach z listy *JCRI* (łącznie z czterema pracami stanowiącymi osiągnięcie naukowe). Zdecydowana większość z nich, bo 18, zostało opublikowanych po uzyskaniu stopnia doktora, w latach 2009 – 2019, czyli w okresie 10 lat. Sumaryczny wskaźnik współczynnika wpływu (IF) wszystkich publikacji wynosi 71,8, sumaryczna liczba cytowań wg Web of Science wynosi 227 (bez autocytowań), a index Hirscha wynosi 10 (zgodnie z treścią wniosku, co potwierdzili recenzenci). Dorobek publikacyjny habilitantki obejmuje też 6 innych artykułów, z czego 3 opublikowane po doktoracie. Sumaryczna liczba punktów MNiSW całości dorobku publikacyjnego habilitantki wynosi 592 (obliczona przez jednego z recenzentów, ponieważ habilitantka nie podała tej informacji w wykazie dorobku).

Trzeba jednak zwrócić uwagę, że wysoka sumaryczna wartość wskaźników bibliometrycznych, a zwłaszcza wartości IF (71,8), determinowana jest udziałem habilitantki w jednej publikacji w czasopiśmie *Nature* (IF=41,5, cytowanej 66 razy), w której była środkowym autorem spośród trzynastu współautorów, a jej wkład polegał tylko na „zebraniu części danych terenowych z obszaru doliny Rospudy [...] oraz na przedyskutowaniu i przekazaniu uwag do manuskryptu”. Recenzenci są jednak zgodni, że udział habilitantki w tej publikacji jest ważny. Jak pisze **prof. Brzosko**, „*publikacja stanowi analizę strategii życiowych roślin przystosowanych do bytowania na siedliskach ubogich w fosfor. Choć wkład Habilitantki w powstanie tej pracy nie jest duży (4%), to fakt, że zaproszono ją do udziału w projekcie świadczy o znaczeniu prowadzonych przez nią badań*”.

Pozostałe publikacje nie wchodzące w skład osiągnięcia ukazały się jednak w większości w czasopismach o wartości IF niskiej lub przeciętnej (4 w czasopismach z IF < 1, a 7 z IF z przedziału 1 – 2), a w pozostałych czterech, opublikowanych w czasopismach o wyższej sile oddziaływania (2,2 – 3,3), jej deklarowany wkład (5 – 10%,) był ograniczony do udziału w badaniach terenowych i wprowadzenia uwag do manuskryptów.

Dr Jabłońska upowszechniła też wyniki swoich badań na międzynarodowych i krajowych konferencjach naukowych. Habilitantka przedstawiła jako autor prezentujący sześć referatów na konferencjach o międzynarodowym zasięgu. Była też współautorką ośmiu innych referatów oraz autorką lub współautorką pięciu innych prezentacji.

Zdania recenzentów i członków komisji na temat tego dorobku są podzielone. **Prof. Brzosko** napisała, że „*są to wartości powyżej średniej dla grupy osób będących na podobnym etapie rozwoju zawodowego, szczególnie tych, które uprawiają ekologię klasyczną*”. **Dr hab. Zych** uważa ten dorobek „*za bardzo dobry na tym etapie kariery naukowej. W mojej opinii opisane osiągnięcia naukowe plasują dr Ewę Jabłońską zdecydowanie powyżej średniej krajowej, jeżeli chodzi o badaczy zajmujących się podobną tematyką. Działania Habilitantki (oraz zespołu, w którym pracuje) są niewątpliwie także zgodne z najnowszymi trendami badań ekologicznych i dostrzegane w szerokim kontekście międzynarodowym, co znajduje odzwierciedlenie w jej dobrych parametrach naukowych (cytowania, i H) [...]. W dorobku Habilitantki daje się zauważyć rosnący udział współpracy naukowej i wyraźną tendencję do publikowania w coraz lepszych czasopismach, co jest dobrym prognostykiem na kolejnych etapach kariery naukowej*”. **Prof. Tokarska-Guzik** wskazuje w swojej recenzji na kilka ważnych osiągnięć w dorobku habilitantki i stwierdza, że dorobek ten świadczy „*o dobrym, specjalistycznym przygotowaniu do prowadzenia badań, analizy otrzymanych wyników i ich upowszechniania w środowisku naukowym*”. Zdecydowanie mniej entuzjastyczną opinię w sprawie bibliometrycznych wskaźników przedstawił **prof. Ulrich**, który stwierdził, że „*these bibliometric values are at the lower range of typical Polish habilitations. Her interest is clearly focused on practical, bio-conservation aspects*”. **Prof. Koteja** zwrócił uwagę na fakt, że zwłaszcza te prace, w których habilitantka odegrała bardziej znaczącą rolę nie trafiają do czasopism o wysokiej randze i nie są szeroko cytowane. Co więcej, tylko w dwóch pracach nie wchodzących w skład osiągnięcia habilitantka zadeklarowała udział w planowaniu badań – i te prace były cytowane łącznie tylko 7 razy. Zdaje się więc, że, jak zauważyła **dr hab. Wrzosek**, „*habilitantka jest członkiem dobrze publikującego zespołu, w którym nie pełni roli lidera*”.

O braku poważnego doświadczenia dr Jabłońskiej w roli lidera zespołu badawczego świadczy też brak sukcesów w zdobywaniu grantów przyznawanych w otwartych konkursach. Habilitantka była tylko uczestnikiem w kilku takich projektach, koordynatorem pakietu zadań w ramach projektu NCBiR, oraz – jeszcze przed doktoratem – kierowała kilkoma projektami finansowanymi ze środków wewnętrznych wydziału (tzw. BW).

Niezależnie od różnic w opiniach dotyczących poziomu i wartości całego dorobku naukowego dr Jabłońskiej, wszyscy recenzenci i członkowie komisji są zgodni, że spełnia wymagania stawiane kandydatom do stopnia doktora habilitowanego.

4. Ocena dorobku dydaktycznego, popularyzatorskiego, organizacyjnego i współpracy międzynarodowej

Dr Ewa Jabłońska prowadziła zajęcia dydaktyczne dla studentów kierunków ochrona środowiska oraz biologia w ramach przedmiotów: botanika konserwatorska, ekologia roślinności, ekologiczne podstawy ochrony przyrody, instrumenty ochrony środowiska i elementy statystycznej analizy danych. Była promotorem dwóch prac magisterskich i dwóch prac licencjackich. Obecnie pełni funkcję promotora pomocniczego w otwartym przewodzie doktorskim. Członkowie komisji ten aspekt działalności uznają albo za zbyt skąpo rozwinięty w autoreferacie, albo dość słaby. **Prof. Ulrich** pisze, że: „*The presentation is largely silent about didactic and organizational activities*”. **Prof. Sugier** też zauważa, że „*praktyka dydaktyczna jest niewielka*”, ale wskazuje, że „*związane jest to jednak z dość krótkim stażem pracy pracownika naukowo-dydaktycznego (zatrudnienie na Uniwersytecie Warszawskim od 2010 r.) oraz urlopem macierzyńskim*”. **Prof. Tokarska-Guzik** zauważa natomiast, że „*wprawdzie działalność dydaktyczna jako nauczyciela akademickiego Pani dr Jabłońskiej jest dość skromna, jednak uzupełnia ją istotnie działalność edukacyjna i popularyzatorska*”. Habilitantka aktywnie uczestniczyła w popularyzacji nauki, poprzez aktywność w Centrum Ochrony Mokradeł, współorganizację licznych konferencji o charakterze popularyzacyjno-aplikacyjnym i prezentacje na takich konferencjach, organizację wystawy i współorganizację „Dnia mokradeł”, oraz prowadzenie strony internetowej www.bagna.pl.

Habilitantka wykazała się umiejętnością zdobywania środków finansowych na aplikacyjne działania związane z ochroną przyrody i środowiska, a także społeczne działania na rzecz ochrony przyrody. Była kierownikiem trzech takich projektów finansowanych ze źródeł lokalnych, takich jak Fundusz Małych Dotacji GEF, Fundację EkoFundusz i fundusz LIFE Nature. Podkreślić należy również jej rolę jako eksperta przy licznych inwentaryzacjach przyrodniczych i zleceniach, które podejmowała głównie w ramach działalności stowarzyszenia Centrum Ochrony Mokradeł.

Habilitantka posiada istotne doświadczenie jako recenzent. Wykonała trzynaście recenzji artykułów wysłanych do czasopism z bazy JCR. Była też członkiem komitetu organizacyjnego kilku konferencji (np. ECHO).

Dr Ewa Jabłońska jest zaangażowana we współpracę międzynarodową. Oprócz krótkoterminowego stażu w Niemczech, który miał miejsce przed doktoratem, brała udział w dwóch ekspedycjach naukowych na torfowiska Zachodniej Syberii i Norwegii. **Prof. Tokarska-Guzik** podkreśla, że wśród współautorów jej publikacji są badacze z Niemiec, Holandii, Białorusi, Łotwy i Rosji. **Prof. Ulrich** dodaje, że obecnie dr hab. Jabłońska jest polskim koordynatorem projektu w ramach programu BiodivErsA. Słabszym aspektem jej kariery naukowej jest jednak brak długoterminowego stażu w renomowanym ośrodku zagranicznym.

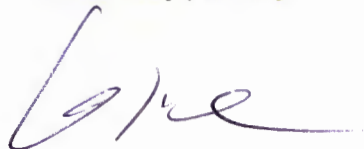
Habilitantka dwukrotnie została wyróżniona – raz za działalność naukową sprzed doktoratu, drugi raz nagrodą zespołową za współautorstwo publikacji w piśmie Nature.

Wszyscy członkowie Komisji uznali dorobek habilitantki w zakresie dydaktyki, popularyzacji nauki, działalności organizacyjnej oraz współpracy międzynarodowej za spełniający wymagania stawiane w procesie habilitacyjnym.

5. Wniosek końcowy

Komisja Habilitacyjna jednomyślnie stwierdza, że zarówno osiągnięcie naukowe jak i cały dorobek naukowy, organizacyjny i dydaktyczny dr Ewy Jabłońskiej spełniają ustawowe warunki wymagane do uzyskania stopnia naukowego doktora habilitowanego. **Komisja składa wniosek do Rady Wydziału Biologii Uniwersytetu Warszawskiego o nadanie dr Ewie Jabłońskiej stopnia naukowego doktora habilitowanego w dziedzinie nauk ścisłych i przyrodniczych w dyscyplinie nauk biologicznych.**

Przewodniczący Komisji

prof. dr hab. Paweł Koteja

Sekretarz Komisji

dr hab. Marta Wrzosek

2 września 2019 r.